

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,
Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 17.5.2006

Diplomant: Karla Podešvová

Aprobace: Př - Z ZŠ

Recenzent diplomové práce

Mgr. Rostislav Černý, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hodnocení efektivnosti revitalizačních akcí v rámci krajinotvorných programů MŽP na základě metody oceňování biotopů
(téma)

Diplomová práce má i s přílohami 187 stran a řeší jeden z významných problémů současné péče o krajinu, a to efektivitu vynaložených prostředků na revitalizaci degradovaných krajinných segmentů. Problematika je o to závažnější, že tyto akce jsou dotovány značnými prostředky MŽP ČR a výsledný efekt je někdy diskutabilní. Ukazuje se, že použitá modifikovaná Hesenská metoda by mohla posloužit do budoucna nejen pro zhodnocení výsledků revitalizačních akcí, ale mohla by být využita i pro rozhodování o přiznání dotací za předpokladu, že bude patřičně zhodnocen výchozí stav biotopů.

Diplomová práce se svým značným rozsahem odlišuje od běžné normy, což je ovšem dáno hlavně velkým podílem jednak kap. Literární přehled (47 s.) a jednak zkrácenými výtahy z projektové dokumentace jednotlivých revitalizačních akcí (celkem 38). Myslím si, že především Literární přehled mohl být méně podrobný a část týkající se metod oceňování přírody, které mají přímou vazbu na výsledky DP, měla být zařazena do kap. Metodika. Základní údaje o provedených revitalizacích získala autorka na pracovišti AOPK v Havl. Brodě a jejich zhodnocení rozdělila do dvou úrovní vyhodnocení. První skupinu (38) tvořily akce, ke kterým nebyly k dispozici všechny potřebné údaje a hodnocení bylo opřeno jen o dodané podklady. U druhé skupiny (10) bylo základní vyhodnocení doplněno kontrolním terénním průzkumem, který umožnil na základě individuálního posouzení provést určité korekce a tím dosáhnout objektivnějšího zhodnocení. Výsledky jasně ukazují, že náklady a výsledná okamžitá efektivita jsou výrazně rozdílné, což ale neznamená, že z dlouhodobého pohledu jsou finančně náročné investice neefektivní. Bohužel to se ale v textu DP čtenář nedozví, pouze jsou skutečnosti konstatovány – nejlevnější nové výsadby, nejdražší revitalizace rybníků.

K práci mám řadu dalších formálních a věcných připomínek: 1. V textu se objevují překlepy – nepříjemné jsou u latinských názvů taxonů (Thymus puleigoides, Popupus, Ulkus, stulík žlutý (Nuphar pumila), Salix capres_aj. Též určování polohy biotopů vůči jinému použití „vlevo, vpravo, před, vedle“ je u geografa dost neobvyklé a ztěžuje orientaci už proto, že ani jeden z projektů není doplněn byť i jednoduchým náčrtem situace. To považuji za výrazný nedostatek DP stejně jako vybavení práce alespoň jednoduchou mapou s umístěním řešených lokalit. Je to důležité i proto, že nadmořská výška často rozhoduje o použitých rostlinách v rámci výsadeb – proč je např. u akce „Šturdík“ (s. 100) použita Alnus incana a ne A. glutinosa, podobně u akce Žichovice (s. 110) jsou použity k výsadbě nepůvodní modřín a javor tatarský. 2. V Literárním přehledu cituje autorka řadu prací, které nejsou uvedeny v Přehledu literatury: Hejny a kol. 2000, Hanuš 2000, Buláň 1987, Mezera a kol. 1979, Jelínek, Tvrdonová 2004, Míchal 1992 atd., což výrazně znesnadňuje dohledání pramenů. 3. U PRŘS by bylo dobré uvést v charakteristice stavu před revitalizací i kvalitu vody v systému, protože na té závisí opět použití některých druhů - viz např. výsadba leknínu bílého, stulíku žlutého a ostřice mokřadní u akce Olšiny (s. 104). 4. Akce v rámci základního vyhodnocení jsou popsány jako výtah ze záměru bez jakékoliv snahy po zhodnocení efektivit – např. je téměř iluzorní se domnívat, že pruh vzrostlého topinamburu bude vyhledáván koroptvemi jako úkrytové místo (s. 84), i když náklady na opatření jsou velmi nízké, podobně revitalizovat meliorační kanál břehovou dlažbou a vykácením byť i náletových olší a vrb je diskutabilní (s. 112), stejně jako vytvořit v betonovém korytu jen dřevěné prahy (s. 114). Velmi zmatečný je odstavec na s. 142, který se týká 2.

etapy revitalizace, kde se nejdříve popisuje budoucí stav, který naprosto odporuje současným pohledům na reivitalizaci (například koryta, dno zpevněné kamenným štětem, boky kamennou dlažbou, břehy bez zeleně) a na to následuje odpovídající návrh na revitalizační opatření. Z celé této části jsou vlastním přínosem autorky pouze vypočtené náklady upravenou Hesenskou metodou. 5. V části s rozšířeným hodnocením o následný terénní průzkum se projevuje jistá bezradnost autorky, jak vysvětlit účinnost provedených revitalizací. Již výčty zjištěných druhů jsou dle mého názoru neúplné (chybí řada běžných lučních, ale i mokřadních taxonů, které velmi rychle obsazují rekultivované plochy nebo tam byly již dříve – další pryskyřníky, maliník, svízel přítula, bršlice kozí noha, srha laločnatá, tužebník jilmový, další ostřice a j. U zjištěných vzácných druhů není vůbec zdůrazněn jejich význam z hlediska cennosti lokality (*Hottonia palustris*, *Carex limosa*, *Butomus umbellatus*, *Potentilla palustris*) a vazby jejich výskytu na ekologické podmínky na stanovišti. To se potom projevuje i v nižším hodnocení lokality, než by jí příslušelo – viz mokřad na s. 132 nebo na s. 157. Velmi podezřelé jsou nálezy *Carex limosa* (silně ohrožený taxon) na některých lokalitách a její použití k revitalizaci (viz s. 104), podobně též výskyt *Hottonia palustris* mi na zjištěných lokalitách „nesedí“. 6. Modifikovaná Hesenská metoda předpokládá velmi dobrou znalost biotopů ve smyslu programu Natura 2000 doplněnou o klasifikaci antropogenních biotopů (viz příloha č. 3), ale v textu jsou vyjmenovány jen zjištěné druhy bez nějakého bioindikačního zhodnocení a zdůvodnění zařazení do určitého biotopu. 7. Kap. Závěr svým pojetím patří do diskuse, která, jak jsem naznačil výše, je velmi krátká a měla by být výrazněji zaměřena na podrobnější zhodnocení revitalizačních akcí nejen z pohledu krátkodobé efektivity vynaložených prostředků, ale také z dlouhodobějšího vlivu akcí na krajinu. Chybí mi i návrhy na dlouhodobý management, byť by byly jen stručné (jak se např. projeví protierozní meze, co se stane s rybníky za 10 let, pokud se nechají vyvíjet atd.). 8. Práce tohoto typu bývají pro lepší přehlednost ještě doplňovány fotodokumentací, která umožňuje udělat si lepší představu o zpracované tematice. Tato připomínka není kritikou práce, ale spíše by měla posloužit jako upozornění na možné vylepšení obsahu.

Závěrem lze konstatovat, že výstupy práce mohou posloužit při spojení s dalšími podklady k vypracování obecně platné metody hodnocení revitalizačních zásahů v krajině, která by v budoucnu mohla být podepřena i legislativně. Práce i přes výše uvedené připomínky splňuje požadavky, kladené na úroveň DP. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat d o b ř e .

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře

Mgr. Rostislav Černý, CSc.

v. r.

.....
Podpis recenzenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 17.5.2006

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------